

Handicapul conștiinței

Ligia Seman

Handicapul conștiinței

Ligia Seman

Editura Casa Cărtii, Oradea,
2005

Handicapul conștiinței

Ligia Seman

Copyright © 2005 Editura Casa Cărții, Oradea

O.P. 1, C.P. 270

410670 Oradea

Tel./Fax: 0359-413414

Email: casa.cartii@rdslink.ro

www.ecasacartii.ro

Tehnoredactarea: Vasile Gabrian

Coperta: Adi Mihocăș

**Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
SEMAN, LIGIA**

Handicapul conștiinței / Ligia Seman. – Oradea:
Casa Cărții, 2005

ISBN 973-87437-0-2

821.135.1-31

Tiparul executat la Tipografia Leș s.r.l.

Str. Arenei nr. 16

440097 Satu Mare

Tel. 0261-768352

Motto:

Omul se naște ca să sufere ,după cum scânteia se naște ca să zboare. *Iov 5:7*

Totuși, El [Cristos] suferințele noastre le-a purtat, și durerile noastre le-a luat asupra Lui.

Isaia 53:4

Nota editurii

Fiecare carte are propria-i poveste legată în mare măsură de autor sau uneori chiar de cititori. Așa este și în cazul romanului *Handicapul conștiinței*. Nu e ușor să scrii despre un handicap, oricât de mic ar fi acesta, dar mai cu seamă despre handicapurile nevăzute ale conștiinței.

După succesul primului roman, *Funiile dragostei*, Ligia Seman s-a văzut prinsă între dorința de a scrie pentru succes și dorința de a aduce în atenția cititorilor români—abia dezmeticiciți după lunga beznă roșe—subiecte mai puțin abordate în proza contemporană, greșit interpretate uneori sau chiar marginalizate. După o lungă perioadă de proslăvire a perfecțiunii și negare a handicapurilor fizice sau sociale, venise vremea ca să ni se atragă atenția—inclusiv celor care credeam că știm aceste lucruri și că ne pasă de ele—asupra unor detalii din cotidian pe lângă care trecem adesea fără să ne afecteze—prezența handicapului în lumea noastră.

Dar simpla conștientizare a prezenței handicapului fizic în societate nu a fost decât ușa prin care autoarea a pătruns—și o dată cu ea și cititorii—în sfera adevăratelor handicapuri, acelea ale conștiinței. Conștiințe obosite, uneori îmbolnăvite sau amortite de lupta surdă și fără oprire, strunită și alimentată de dorința de „încă un pic”, de realizare rapidă, chiar cu prețul călcării în picioare a principiilor de viață.

Tragedia acestui teatru de război între principii și oportunități ne este prezentată în acest roman. Această luptă trece deseori dincolo de limita omeșcului din noi, făcând loc, ba uneori chiar aclamând grotescul.

Dar pentru a putea înțelege aceasta, e nevoie de alte coordonate ale gândirii și cu totul de alte valori pe care să le considerăm ca bază pentru viață. Doar cunoașterea personală a Celui care a avut dreptul și autoritatea să spună „Veniți la Mine toți cei trudiți și împovărați, și Eu vă voi da odihnă” ne poate

ajuta și garanta birunița în același timp în această luptă cu noi înșine și cu păcatul mândriei, care îi împiedică pe mulți oameni să-și recunoască handicapul propriilor conștiințe.

Handicapul conștiinței reușește să ridice glasul—chiar dacă poate mai timid în comparație cu mulțimea de voci ce se vor băgate în seamă—și să ne facă atenți asupra adevăratelor valori pe care Dumnezeu le-a pus în fiecare semen de-al nostru.

Iată doar unul din motivele pentru care salutăm cu mare bucurie această nouă ediție a acestui roman, și-l recomandăm călduros tuturor cititorilor care doresc să-și analizeze atent viața și relațiile cu cei din jur.

Vasile Gabrian

Oradea, iunie 2005

Cuvânt înainte

Având în vedere condițiile grele cu care se confruntă editurile și scriitorii din România, consider această nouă ediție a cărții o mare biruință a Celui ce este Iehova Nissi (Dumnezeu Steagul nostru). Resursele noastre, ale celor care ne-am angajat în această luptă de a dăruii poporului român literatură pentru suflet nu sunt în noi înșine și logica umană nu poate găsi întotdeauna o cale de a ieși din multele impasuri cu care ne confruntăm, dar Dumnezeu rămâne credincios. Vedem aceasta în primul rând prin faptul că El, în pofida tuturor greutăților de care ne izbim, menține proaspăt în noi acest gând al Duhului care îl călăuzea și pe apostolul Pavel, de a se dăruii pe sine pentru alții : „Voi cheltui prea bucuros din ale mele și mă voi cheltui în totul și pe mine însumi pentru sufletele voastre” (2 Corinteni 12:15).

Îl laud pe Dumnezeu pentru acest gând din inima mea și Îi mulțumesc totodată pentru oamenii dedicați pe care El i-a pus în jurul meu pentru a mă încuraja și sprijini să nu renunț la acest țel, indiferent de situații. Îmi exprim gratitudinea față de colaboratorii noștri scumpi de la editura „Casa Cărții”: familiile Vasile și Olimpia Gabrian, și Adrian și Anca Groza. Dăruirea lor pentru sufletele altora a făcut posibilă o nouă editare a cărții. Îi mulțumesc lui Dumnezeu pentru Tibi, cel mai minunat soț din lume prin a cărui trăire zilnică eu pot vedea ceea ce înseamnă iubirea care are ca sursă pe Cristos. Fetițele noastre, Ruth și Rebeca, mi-au înseninat nespuse de mult viața și mi-au dat putere să merg înainte prin tot ceea ce sunt ele.

Mulțumesc tuturor cititorilor pentru încurajările lor, pentru cuvintele spuse din inimă, pentru fiecare scrisoare, telefon sau e-mail. Prețuirea lor mi-a dăruit una dintre cele mai scumpe motivații pentru a continua să scriu.

Deși este vorba de o nouă ediție, consider la fel de proaspătă introducerea pe care am scris-o în octombrie 1999, cu prilejul lansării romanului, cred că este necesară pentru a-i ajuta pe cititori să înțeleagă mai bine ceea am vrut să transmit prin scrierea acestei cărți.

Oamenii își pun multe întrebări în viață. Nu e greșit acest lucru. Important este însă unde se caută răspunsul. Milioane de cărți în această lume arată că ar vrea să rezolve marile frământări ale omenirii. Răspunsul lor dacă se limitează la rațiunea umană nu poate trece peste barierele adevăratelor nevoi ale sufletului. Oamenii, de multe ori, nu se înțeleg, nu se cunosc pe ei înșiși, nu-și cunosc clar menirea și ar vrea să rezolve problemele semenilor...

Dincolo de rațiuni, de subconștiente, mai presus de orice frământări și limite este Dumnezeu. Atotputernic—El poate da răspunsul real al întrebărilor oricărui suflet—și Atotiubitor—El o face cu dragoste nemărginită. În fața acestui gând mi se umple inima de recunoștiință și ochii de lacrimi pentru că El caută prin orice mijloace a-și profila vocea iubirii veșnice în mijlocul creaturilor Sale mărginite. „Dumnezeu a ales lucrurile slabe ale lumii, ca să le facă de rușine pe cele tari” (1 Corinteni 1:27). Mă consider o ființă slabă în fața marilor probleme ale vieții, cu atât mai puțin capabilă a da cât de cât un răspuns printr-o carte unor întrebări legate de suferință, probleme de handicap fizic și sufletesc. Firește sună ciudat că acesta a fost gândul care „m-a însuflețit” scriind această carte. Dar „comoara aceasta o purtăm în niște vase de lut, pentru ca această putere nemaipomenită să fie de la Dumnezeu și ne de la noi” (2 Corinteni 4:7). Slăvit să fie Dumnezeu pentru șansa pe care am avut-o de a mă da la o parte și de a-L lăsa pe El, Atotoînțelept și Bun să se aplece încă o dată cu șoapta iubirii, cu mâna mângâierii întinsă spre sufletele și trupurile suferinde.

Nu mă pot pune în locul multor personaje din această carte, pentru care suferința face parte din însăși existența lor, dar pot să afirm că nu sunt cu totul străină de acest mod al durerii. Când aveam vârsta de șase ani, părinții mei au divorțat. Împreună cu sora mea, am rămas în grija tatălui meu. Loc de mamă ne-a ținut o femeie lipsită total de simțul văzului, bunica mea. În vremea copilăriei, s-a născut în inima mea suferința din pricina complexelor de inferioritate... Toți ceilalți copii din jurul nostru aveau o mămică, numai eu și surioara mea mai mică, în vârsta de doar patru ani, aveam doar o bunică bătrână care niciodată nu văzuse lumina zilei și care stătea doar în casă. Nu știam atunci că prin acele stări interioare greu de îndurat pentru un copil, Dumnezeu îmi sensibiliza inima ca mai târziu să am curajul să abordez un domeniu extrem de sensibil: handicapurile... felul cum ele pot fi depășite prin credința în Cristos. El Însuși știe mai bine ca oricine ce înseamnă suferința:

„Om al durerii, obișnuit cu suferința, era așa de disprețuit că îți întorceai fața de la El, și noi nu L-am băgat în seamă. Totuși El suferințele noastre le-a purtat, și durerile noastre le-a luat asupra Lui...” (Isaia 53:3,4).

(Dincolo de această mărturisire, având în vedere memoria ei, nu pot să nu adaug aici că bunica mea deși bătrână și nevăzătoare, a reușit să se depășească pe sine în a ține loc de mamă. Făcea față cu o îndemânare uimitoare treburilor gospodărești: gătea, făcea prăjituri grozave, cosea, spăla, făcea curățenie...)

*
* *

Pentru mulți cititori, am văzut că înseamnă mult a primi câteva indicii cu privire la personajele care m-au inspirat în scrierea cărților mele. În acest roman, multe dintre personaje le-am ales din realitate. De exemplu pentru Adina, m-a inspirat prietena mea nevăzătoare, Andreea. Dragostea, răbdarea, perseverența părinților ei au creat în decursul anilor din fetița nevăzătoare pentru care fuseseră compătimiți de cei din jur, o fiică demnă de invidiat. S-au ocupat de ea de mică, deschizându-i astfel orizonturile cunoașterii lumii. Au ajutat-o să-și depășească handicapul printr-o raportare îndrăzneată în fața acestui mare neajuns. Implicarea lor neobosită are un cuvânt greu de spus în realizările ei. A terminat facultatea de psihopedagogie cu media maximă. Colaborează cu succes la emisiuni radio, și lucrează în Cluj ca profesoară.

Pentru Ionel și Ana Mihalcea, părinții handicapați ai personajului principal, Emi, mi-au slujit ca model familia Moldovan, din Hunedoara. El este surd și cu un picior amputat, iar ea cu o deficiență la picioare, însă au un copil sănătos (aidoma personajelor cărții).

Pentru Dorina, femeia care vizitează școala specială a copiilor handicapați dăruindu-le multă afecțiune, cucerind astfel inima avidă de iubire nesatisfăcută a băiețelului Mihăiță, m-a inspirat Dora. Această femeie minunată, ea însăși cu un handicap, a biruit mari neajunsuri fizice pentru a se dăruii semenilor în multe moduri.

Ar mai fi multe de spus în ceea ce privește personajele care m-au inspirat din realitate, mă rezum însă aici... Le mulțumesc celor pe care i-am cunoscut ca fiind familiarizați cu durerea unui handicap fizic... Prin viața lor au avut așa de multe să-mi spună pentru a putea scrie... Se vor regăsi aici...

De fapt, acești oameni pe care Dumnezeu i-a lăsat să trăiască în felul acesta printre noi, fără a rosti un cuvânt, prin simpla lor existență, în general, ne spun multe. Dacă până acum ai trecut indiferent față de răsunetul vocii lui Dumnezeu prin acești oameni, dragă cititorule te provoc să citești această carte. Mai presus însă de realitatea unui handicap fizic, vizibil, vei înțelege cred, că handicapul la nivelul sufletului este tot atât de real. Avem sădită în trupul nostru vremelnicia, dar în omul ascuns din noi, Dumnezeu a pus germeii veșniciei. Ne simțim îndreptății să-i compătimim pe cei infirmi truște... Dar oare, dacă ochii ni se deschid și înțelegem adevăratul handicap al omnirii, ce vom face dacă punem la socoteală eternitatea?

Îmi zicea odată cineva: „Mi-e greu să mă întâlnesc cu un om ca acesta... Numai simpla lui prezență mă deprimă. Majoritatea dintre ei sunt oameni triști, cu visele năruite, cu o viață de plâns...” Am avut un temei sigur când am contrazis o așa afirmație. Nu toți sunt la fel. Credința în Dumnezeu, acceptarea vocii Lui, în orice situație, te ridică mai presus de orice formă a suferinței. Adevărat este că fără o așa încredere, indiferent de ceea ce soarta ne-a rezervat, viața este un adevărat calvar. Pentru ei și pentru oricine cunoaște gustul suferinței, amintesc cuvintele apostolului Pavel: „Eu socotesc că suferințele din vremea de acum nu sunt vrednice să fie puse alături cu slava viitoare, care are să fie descoperită față de noi” (Romani 8:18).

*
* *

Pentru eventuale informații autoarea poate fi contactată la adresa următoare:

Ligia Seman
Str. Ion Creangă 10/22,
331008 Hunedoara
Telefon 0254-716489, mobil 0722-756725
Email: ligiaseman@hotmail.com

Capitolul 1

Se opri două minute înainte de a începe lupta pentru a urca cele câteva trepte de la intrarea în clădirea grădiniței de copii. Ce act banal—asemenea deschiderii și închiderii pleoapelor sau percepției unui oarecare sunet, căscatului sau surâsului...

Mai întâi, așeză cu precauție vârful de cauciuc al bastonului pe prima treaptă, puse cu anevoie primul picior alături, iar apoi, mai mult târându-l, ajunse și cu celălalt sus.

Îi mai rămăseseră doar două trepte, când ușa din față se deschise brusc, și o grămadă de copii se năpustiră tropăind și chicotind veseli pe scări în jos. Din întâmplare, femeia care escalada scările cu ajutorul bastonului tocmai își așezase primul picior pe ultima treaptă. Inoportuna deschidere a ușii o puse față în față cu o grămadă de prichindei care nu aveau de unde să știe cât de ușor se putea dezechilibra, de aceea se grăbi să-și așeze cel de-al doilea picior pe scară. Dar nu apucă să o facă, deoarece, chiar în acel moment, un băiețel se împiedică de baston. Deși trepidația fusese puternică, femeia, obișnuită cu astfel de situații, nu lăsă ca vârful bastonului să se desprindă de pământ. Reuși să-și mai mențină echilibrul doar pentru câteva momente, pentru că băiețelul, dezechilibrat, se agăță de ea din reflex. Fără nici o șansă de-a face față situației, se rostogoliră amândoi până la capătul scărilor. Băiețelul, deși grozav de speriat, se ridică imediat cum ajunse jos. Descoperi că își murdărise hainele, începu să le scuture cu mâna și să le frece de zor.

— O să mă bată mama, îngăimă înăbușit, când ajunse la concluzia că eforturile sale erau zadarnice. Și, ca și cum pantalonii de stofă neagră și cămășuța bleu, murdărite, ar fi constituit o mare nenorocire, începu să plângă în hohote. Adună de pe jos o plasă roșie de fâș, toată prăfuită și ea, o pungă din care se împrăștiaseră câteva rămășițe de pâine și coji de ou. Îngrămădi punga în plasă și încă un obiect (o mașinuță fără roțile din față), recuperat din iarbă de unul dintre copiii care asistaseră la scenă. Cu obrajii mângâiați de

lacrimi, mai făcu un ultim efort, disperat, ca să îndepărteze petele de pe haine, scuipe în palmă și le frecă—fapt ce înrăutăți situația—murdăria se întinse și mai mult.

Buimăcit și absorbit cu totul de ceea ce însemna pentru el adevărata problemă, dădu să plece. Nu apucă însă să facă mai mult de doi pași, că o lovitură puternică peste picioare îl țintui locului. Era femeia cu bastonul. Țipă de durere. Își întoarse fața aprinsă, contorsionată de amărăciune și nedumerire:

— Obrăznicătura de copil! Ia uite la el cât de... de neobrăzat poate să fie! Din cauza lui am căzut, dar nici vorbă să-i pese! Ce te hlizești așa, prăpăditule? Ce educație ți-a dat maică-ta, că nici măcar scuze să...

— Lăsați, doamnă, interveni o altă femeie, care, sprijinind-o cu mâna de braț, o ajută să se ridice. Am văzut și eu cum s-a petrecut: copilul s-a împiedicat de baston și...

— Asta o știu și eu, dar... Doamne, că doar și eu am un copil de vârsta lui și m-am ocupat de educația lui. Bag mâna în foc că într-o asemenea situație, cât e de mic, ar fi știut că trebuie să-și ceară scuze. Ia zi, măi copile, cum te cheamă pe tine?... Și când vine maică-ta cu tine la grădiniță? De obicei dimineața? Așa, va să zică? Lasă că mâine dimineață am să stau eu de vorbă cu ea!

Bietul băiat, și lacrimile de teama unei viitoare bătăi din pricina neîngrijirii hainelor îi secaseră. Încercă să mai spună ceva, dar nu reuși. Ideea că se va sta de vorbă cu maică-sa îl îngrozea, cu atât mai mult cu cât, după spusele femeii, deși nici acum nu-i era clar ce se petrecuse—făcuse o mare năzbâtie, căreia, cu siguranță, îi va urma o pedeapsă pe măsură. Între timp, se adunară roată în jur o mulțime de copii care ieșiseră din grădiniță. Printre ei, un băiețel rumen, înalt și grasuț, cu mâinile și fața pistruiate, îmbrăcat cu hăinuțe mai scurte decât măsurile lui, își făcu loc până ajunsese în dreptul unui alt copil. Dacă ar fi fost să-l privești mai atent (pe acesta din urmă), numai după expresivitatea feței ți-ai fi dat seama că era mult mai afectat de ceea ce se petrecea decât toți ceilalți colegi ai săi. De altfel, majoritatea copiilor care asistau la scenă cu gurile căscate se opriseră doar pentru că așa făcuseră cei de dinaintea lor. Micuțul acesta, cu buzele țuguiate, cu sprâncenele încruntate și pumnișorii strânși de încordare, suferea cumplit, în felul lui. Atât cât zăgazul unei minți și inimi de copil poate consimți—trăia o dramă. Suferința lui deveni și mai acută când ștregarul pistruiat, după ce îi smuci cureaua tășcuței ce o purta pe umăr, pentru a-l face atent, îi șopti ceva la ureche. Probabil că spusele acestuia îl necăjiră grozav, pentru că, pe neașteptate, îi trase una cu tășcuța

drept în cap. Când încercă să-l lovească și a doua oară, pistriuiatul apucă să se apere cu mâinile și, nu numai atât, reuși să-i smulgă gențuța. După ce aruncă o privire spre femeia care căzuse, deși tare ar fi vrut să-i plătească cu aceeași monedă, stăpânit de teama că ar putea fi totuși zărit, se mărgini să o azvârle cât putu de departe, și apoi o zbughi.

— Grăsan rău ce ești! îi strigă cu ciudă cel rămas în urma lui... Am să te spun la mama. Uite, chiar acum mă duc, mai adăugă cu înverșunare, observând că, după ce parcursese o oarecare distanță în fugă, fără a se uita înapoi, se oprise și i se adresa cu tot felul de grimase impertinente.

Peste măsură de iritat și amărât, încercă să-și facă loc prin grămada de copii. N-apucă să facă decât câțiva pași, că se opri deodată cu sufletul la gură. O clipă doar... pentru că în clipa următoare îl izbiră în timpane și nu numai, chiar în sufletul lui micuț, dar suficient de sensibil, râsetele copiilor.

— Nu mai râdeți de mama mea! țipă deodată printre lacrimi: un țipăt isteric, amestecat cu durere și disperare, nefiresc parcă pentru un copil de vârsta lui.

Se năpusti apoi în ceata de copii și începu să lovească-n stânga și-n dreapta cu tășcuța, pe cine apuca. Gâfăia zgomotos și sughița de plâns.

Ce se întâmplase de fapt? Băiețelul care fugise se postase în așa fel încât să poată fi zărit cu ușurință de o mare parte dintre cei prezenți. Nefericita întâmplare făcu să fie vorba chiar de băiețelul din pricina căruia femeia a căzut pe scări. Cu toată tulburarea și spaima care-l încercău, zărindu-l pentru câteva secunde, atras de maimuțările acestuia, uită cu desăvârșire de tot necazul lui. Se topiră dintr-o dată, și chipul surescitat al femeii, cu toată ploaia ei de mustri, și ochisorii curioși ai celor de o vârstă cu el, și privirile dojenitoare ori îngăduitoare ale celor câțiva părinți. Acum nu-l vedea decât pe ștregarul care, parcă tocmai cu el se chinuia să comunice. Erau amici, și în aceste grimase obraznice nu vedea nici pe departe o insultă, cum era de fapt. Îl surprinse pe pistriuiat în momentul în care, după ce-și așează degetele mari ale ambelor mâini pe tâmpile, pe celelalte le răsfiră în aer. Scosese limba de un cot și-și înclina capul într-o parte și în cealaltă. Se grăbi deci să-i răspundă, imitându-l întru totul.

Firește că femeia care se afla față în față cu el crezu că maimuțarea îi era adresată ei. Peste măsură de contrariată, se pierdu cu totul. Ridică bastonul cu intenția să-l lovească, dar, fiind prea nervoasă, mâna îi tremură, iar ochelarii neșterși pe care și-i culesese de pe jos în urma căzăturii nu o ajutară

prea mult. Nu numai că nici măcar nu-l atinsese pe băiat din prima încercare, dar la a doua, acesta, pus în gardă, se feri, iar ea, forțându-se să-l ajungă, se dezechilibra și, până ce femeia amabilă care o ajutase să se ridice de pe jos după prima căzătură s-o mai poata salva, căzu din nou. De data aceasta căzu, cât era de lungă și grea, pe burtă.

Și, dacă în urma primei căzături se alese doar cu hainele prăfuite și cio-ripii de nylon rușiți, acum, pentru că se pierduse de tot cu firea și nu apucă să plonjeze pe palme, cum era obișnuită în astfel de situații, se lovi zdravăn. Deși buimacă și lipsită de ochelarii ce zăceau la oarecare distanță, cu o lentilă crăpată, iar cealaltă numai cioburi, încercă să se ridice. Nu reuși decât cu mare greutate, sprijinită de două brațe binevoitoare. Respira anevoie, zgomotos, cu gura deschisă. Din când în când scăpa câte un suspin prelung, iar după aceea înghițea în sec. Ochii îi erau scăldați în lacrimi. Se lăsase cu toata puterea din mâini pe brațele care o sprijineau, ca și cum, în urma căzăturii, picioarele zdrelite i s-ar fi atrofiat cu totul.

— Ar fi bine să o ducem să șadă puțin pe banca aceea, opină cu voce tare o femeie. Sărmana, că tare rău a mai căzut. Băgați de seamă, oameni buni, mai adăugă cu inflexiuni îngrijorătoare, observând că femeia închisese deodată ochii și se lăsă parcă și mai moale pe brațele sprijinitoare. Doamne, ia uitați-vă că leșină! țipă deodată, repezindu-se în spatele ei, gândindu-se că astfel ar fi putut s-o prindă, la nevoie, în brațe. Dar femeia, ca și cum la auzul acestor vorbe s-ar fi dezmeticit, deschise imediat ochii mari, înlăcrimați:

— Nu mor eu din asta, rosti mai mult șoptit și, deschizând larg gura, trase mult aer în piept, pe care îl dădu afară la fel de zgomotos, pe nări—era un fel de suspin. Pentru mine nu-i ceva neobișnuit, mai adăugă cu resemnare. Vă mulțumesc mult pentru ajutor. Vă mulțumesc! Doamne, dar...

Pentru că auzise dintr-o dată un strigăt disperat, pe care-l desluși dintr-o hărmălaie de plânsete și văicăreli de copii, întoarse capul.

— Emanuel! Emanuel! Vă rog, dați-mi repede bastonul!... Nu vă faceți probleme, rosti precipitat, observând că persoana care încă o mai sprijinea și care avusese bunăvoința de a o ridica de jos dădea semne de împotrivire...

— Doamnă, dar de-abia vă țineți pe picioare! Eu vi-l dau, dar aveți grijă!

— A! Acum înțeleg de ce s-a întremat așa, deodată, se adresă aceasta celui alt bărbat, împreună cu care dădură o mână de ajutor femeii. Băiețelul care o strigă este fiul ei. Ia te uită, ce copii răi!... Ce v-a apucat, măi picilor, să vă repeziți așa asupra bietului copil?